

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREPREČEVANJU PRANJA DENARJA IN FINANCIRANJA TERORIZMA

1. člen

V Zakonu o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 68/16) se 22. točka 3. člena spremeni tako, da se glasi:

»«korespondenčni odnos» je dogovor, ki ga domača kreditna ali finančna institucija sklene z domačo ali tujo kreditno ali finančno oziroma drugo podobno institucijo, zato da lahko prek nje posluje s tujino;«.

2. člen

V 4. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Kadar fizična oseba, ki izvaja dejavnost iz 17., 18., 20.k), 20.l), 20.m) ali 20.r) točke prvega odstavka tega člena ali dejavnost iz drugega odstavka tega člena, to dejavnost izvaja v okviru delovnega razmerja pri pravni osebi, se naloge in obveznosti iz 12. člena tega zakona nanašajo na pravno osebo in ne na fizično osebo.«.

3. člen

V 43. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) V primeru ugotavljanja dejanskega lastnika tujega sklada, tuje ustanove ali podobnega pravnega subjekta tujega prava iz točke b) prvega odstavka 37. člena tega zakona, zavezanec pri sklepanju poslovnega razmerja pridobi dovolj podatkov o kategoriji oseb, v interesu katerih je ustanovitev tujega sklada, tuje ustanove ali podobnega pravnega subjekta tujega prava, da lahko določi istovetnost prejemnikov koristi v času izplačila ali v času, ko prejemnik koristi uveljavi pridobljene pravice.«.

Naslednji odstavki se ustrezno preštevilčijo.

4. člen

V 139. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Nadzorni organ iz prvega odstavka tega člena odredi prepoved opravljanja dejavnosti zavezancu iz 17., 20.k), 20.l) in 20.r) točke prvega odstavka 4. člena ter zavezancu iz drugega odstavka 4. člena tega zakona, če je bil zavezanec ali član posloводства zavezanca ali dejanski lastnik zavezanca obsojen na nepogojno kazen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.«.

5. člen

V prvem odstavku 162. člena se na koncu doda 3. točka, ki se glasi:

»3. bi objava informacij o identiteti kršitelja ogrozila stabilnost finančnih trgov.«

KONČNA DOLOČBA

6. člen

(začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITVE:

K 1. členu:

Predlagana sprememba se nanaša na opredelitev korespondenčnega odnosa, ki v veljavnem ZPPDFT-1 zajema le odnose med kreditnimi institucijami in domačimi ali tujimi kreditnimi ali podobnimi institucijami, pri čemer finančne institucije v definiciji pojma niso zajete, so pa zajete v pojmu »navidezna banka« in s tem vključene v vrsto določb za izvajanje ukrepov preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma. Definicija korespondenčnega odnosa in ukrepi vezani na sklepanje tovrstnih odnosov, so pomembni z vidika obvladovanja tveganj za pranje denarja in financiranje terorizma v primerih, ko se sklepajo tovrstni odnosi. Celovita uporaba določb ZPPDFT-1, ki se nanašajo na sklepanje in izvajanje korespondenčnih odnosov ter na navidezne banke pravilno naslavlja tveganja. Zaradi jasnosti in nedvoumnosti prenosa določbe točke (b) osmega odstavka 3. člena Direktive 2015/849/EU se s predlogom zakona določa že v okviru opredelitve pojmov v 3. členu ZPPDFT-1 pri definiciji korespondenčnega odnosa jasna vključenost finančnih institucij poleg kreditnih institucij kot subjekte, na katere se nanašajo določbe v zvezi s sklepanjem in izvajanjem korespondenčnih odnosov.

K 2. členu:

Pri predlaganem členu gre za izrecnejši prenos določbe tretjega pododstavka prvega odstavka 46. člena Direktive 2015/849/EU, ki določa, da kadar fizična oseba, ki spada v katero koli od kategorij iz 3. točke prvega odstavka 2. člena Direktive, poklicno dejavnost izvaja kot zaposlena pri pravni osebi, se obveznosti glede varstva podatkov in hranjenja evidenc nanašajo na pravno osebo in ne na fizično osebo.

Zadevne kategorije zavezancev so opredeljene v 4. členu ZPPDFT-1, in sicer v prvem odstavku v 17. točki revizijske družbe in samostojni revizorji, v 18. točki prireditelji in koncesionarji, ki prirejajo igre na srečo, v 20.k) točki pravne in fizične osebe, ki opravljajo posle v zvezi z dejavnostjo računovodskih storitev, v 20.l) točki davčni svetovalci, v 20.m) točki ponudniki podjetniških ali fiduciarnih storitev, ter v 20.r) točki subjekti s področja poslovanja z nepremičninami, kamor spadajo poslovanje z lastnimi nepremičninami, oddajanje ali obratovanje lastnih ali najetih nepremičnin ter posredništvo v prometu z nepremičninami. Nadalje so v drugem odstavku 4. člena kot zavezanci opredeljeni odvetniki, odvetniške družbe in notarji, v obsegu, določenem v IV. poglavju ZPPDFT-1.

Zavezanci so po svoji pravnoorganizacijski obliki lahko pravne osebe ali pa fizične osebe, ki kot samostojni podjetniki posamezniki ali pa kot posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, nastopajo zaradi izvajanja dejavnosti v vlogi zavezanca. Navedeno pomeni, da je v primeru pravne osebe, ki je registrirana in izvaja dejavnost davčnega svetovanja, kot zavezanka opredeljena ta pravna oseba, ne pa vsi njeni posamezni zaposleni, ki se ukvarjajo z davčnim svetovanjem v okviru svojega delovnega razmerja. Po drugi strani lahko posamezna fizična oseba v okviru izvajanja registrirane dejavnosti kot samostojni podjetnik posameznik ponuja storitve davčnega svetovanja, pri čemer je kot zavezanka opredeljena ta fizična oseba, ki dejavnost izvaja kot samostojni podjetnik posameznik. Določene poklicne skupine, med katere sodijo npr. tudi notarji, lahko svojo dejavnost izvajajo le kot posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, in v ta namen ne morejo registrirati pravne osebe.

Zaradi večje jasnosti glede prenosa določbe tretjega pododstavka prvega odstavka 46. člena Direktive 2015/849/EU je predlagana dopolnitev obstoječega 4. člena ZPPDFT-1, ki opredeljuje zavezance, tako da je izrecno določeno, da se naloge in obveznosti zavezancev nanašajo na pravno osebo in ne na fizično osebo, kadar fizična oseba dejavnost izvaja v okviru delovnega razmerja pri pravni osebi.

K 3. členu:

V okviru izvajanja pregleda stranke so zavezanci skladno s 16. členom ZPPDFT-1 dolžni ugotoviti dejanskega lastnika stranke. V primeru, ko je le-ta tuji sklad, tuja ustanova ali podoben pravni subjekt tujega prava, je kot dejanski lastnik določen tudi prejemnik koristi od premoženja, ki se upravlja, pod pogojem, da so bodoči upravičenci že določeni ali določljivi. V primeru, da je potrebno posameznike, ki

bodo prejemniki koristi, še določiti, je pa zavezanec dolžan ugotoviti kategorijo oseb, v interesu katerih je ustanovitev tujega sklada, tuje ustanove ali podobnega pravnega subjekta tujega prava.

Zaradi večje jasnosti prenosa določbe šestega odstavka 13. člena Direktive 2015/849/EU, ki opredeljuje možnost določitve identitete upravičenca v času izplačila ali v času, ko upravičenec uveljavi pridobljene pravice, je predlagana dopolnitev 43. člena ZPPDFT-1, ki določa pridobivanje podatkov v zvezi z ugotavljanjem dejanskega lastnika. V navedeni člen se predlaga umestitev novega drugega odstavka, ki določa, da v primeru ugotavljanja dejanskega lastnika kot kategorijo oseb, v interesu katerih je ustanovitev tujega sklada, tuje ustanove ali podobnega pravnega subjekta tujega prava, zavezanec pri sklepanju poslovnega razmerja pridobi dovolj podatkov o tej kategoriji oseb, da lahko določi istovetnost prejemnikov koristi v času izplačila ali v času, ko prejemnik koristi uveljavi pridobljene pravice.

K 4. členu:

Predlagani člen je vezan na določbo tretjega odstavka 47. člena Direktive 2015/849/EU, ki določa, da morajo države članice zagotoviti, da pristojni organi sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi preprečijo, da bi storilci kaznivih dejanj, obsojeni na relevantnih področjih, ali njihovi sodelavci zasedali vodstveni položaj v pooblaščenih subjektih iz točk (a), (b) in (d) pod (3) prvega odstavka 2. člena Direktive ali da bi bili dejanski lastniki teh subjektov.

Subjekti, na katere se nanaša navedena določba, so deloma regulirani s posamezno sektorsko zakonodajo, ki ureja regulacijo posameznih poklicev. To velja npr. za področje revidiranja (Zakon o revidiranju), izvajanja notarske dejavnosti (Zakon o notariatu) in odvetniške dejavnosti (Zakon o odvetništvu) ter deloma za področje nepremičninskega posredovanja (Zakon o nepremičninskem posredovanju).

Dodatno pa je s predlaganim členom z namenom večje jasnosti nacionalnih določb za prenos Direktive 2015/849/EU v pravni red Republike Slovenije v 139. členu, ki določa nadzorne organe in njihovo ukrepanje, dodan nov četrti odstavek, ki predstavlja pravno podlago za odreditev prepovedi opravljanja dejavnosti zavezancu v posameznih navedenih kategorijah zavezancev takrat, ko je zavezanec ali član posloводства zavezanca ali dejanski lastnik zavezanca obsojen na nepogojno kazen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

K 5. členu:

Predlagani člen predstavlja dopolnitev obstoječega 162. člena ZPPDFT-1 v povezavi s točko (c) drugega pododstavka prvega odstavka 60. člena Direktive 2015/849/EU. Predmetna določba se navezuje na primer, ko sklep o izreku upravne sankcije ali ukrepa ni objavljen, če se možnosti iz točk (a) in (b) drugega pododstavka prvega odstavka 60. člena štejeta za nezadostni, da bi z njima zagotovili, da stabilnost finančnih trgov ne bi bila ogrožena ali da bo objava sklepa sorazmerna glede na ukrepe, ki se štejejo za manj pomembne.

Določba 60. člena Direktive 2015/849/EU je umeščena v oddelek o sankcijah, opredeljuje pa zahteve glede zagotavljanja objave sklepov o izreku upravne sankcije ali ukrepa zaradi kršitev nacionalnih predpisov, ki jih izrekajo pristojni nadzorni organi. Obenem ta člen opredeljuje možnosti, glede katerih se pristojni nadzorni organi lahko odločijo za odlog objave, anonimizirano objavo ali celo neizvedbo objave. Izpostavljena točka (c) drugega pododstavka prvega odstavka 60. člena Direktive 2015/849/EU določa možnosti, kdaj lahko pristojni nadzorni organ odloči, da sklepa o izreku upravne sankcije ali ukrepa sploh ne objavi. In sicer mora biti predhodno ugotovljeno, da bi objava lahko ogrozila stabilnost finančnega trga oziroma, da bi bila objava nesorazmerna glede na ukrepe, ki se štejejo za manj pomembne. V primeru obstoja teh okoliščin mora pristojni nadzorni organ ugotoviti tudi, da zgolj odlog objave ali pa anonimizirana objava ne zadoščata za neogroženost stabilnosti finančnega trga oziroma za zagotavljanje sorazmernosti objave sklepa.

V veljavnem ZPPDFT-1 je v prvem odstavku 162. člena določena možnost neobjave informacije o identiteti kršitelja in zavezanca za izvedbo ukrepa v primeru, ko nadzorni organi ugotovijo, da je ukrep nadzora ali sankcija izrečena zaradi lažjih kršitev iz 165. člena tega zakona (1. točka), ali da bi objava informacij o identiteti kršitelja oziroma zavezanca za izvedbo ukrepa lahko škodovala izvedbi predkazenskega ali kazenskega postopka (2. točka). V primeru ugotovitve prve ali druge okoliščine,

lahko nadzorni organ odloči, da se bodisi identiteta kršitelja sploh ne objavi, bodisi da se objava začasno zadrži. Veljavni ZPPDFT-1 kot razlog za neobjavo ni posebej opredelil kriterij ogroženosti stabilnosti finančnega sistema, saj je le-ta vsebovan v vseh treh sektorskih zakonih s finančnega področja (ZBan-2, ZTFI-1 in ZZavar-1) glede izvajanja nadzornih ukrepov na podlagi teh zakonov in tudi glede njihove objave oziroma izvzetja iz objave. Zaradi jasnejše povezave med določbami o kršitvah s področja preprečevanja pranja denarja in določbo o možnosti neobjave informacij o identiteti kršitelja v primeru, ko bi objava teh informacij ogrozila stabilnost finančnih trgov, se v prvem odstavku 162. člena dodatno navede ta kriterij.

K 6. členu

Predlagana končna določba določa začetek veljavnosti predloga zakona.